

Матеріали міжнародної науково-практичної
internet-конференції

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА БОТАНІКИ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА БОТАНИКИ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF BOTANY

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ
ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ
THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE RESEARCH OF
MEDICINAL PLANTS**

**Матеріали IV Міжнародної науково-практичної internet-конференції
Материалы IV Международной научно-практической internet-
конференции
The Proceedings of the IV International Scientific and Practical
Internet-Conference**

Харків
Харьков
Kharkiv
2020

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА БОТАНІКИ**

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН»**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної internet-конференції

26-27 листопада 2020 року

м. Харків, Україна

Харків

НФаУ

2020

УДК: 615:581/.582

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А.А., проф. Владимірова І. М., проф. Гонтова Т. М.

Укладачі: Кулагіна М.А., Романова С.В., Гордей К. Р., Смєлова Н.М.

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ) посвідчення № 613 від 11 жовтня 2017 р.

Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин : матеріали IV Міжнародної науково-практичної internet-конференції (м. Харків, 26-27 листопада 2020 р.) – Харків: НФаУ, 2020. – 303 с.

Збірник містить матеріали IV міжнародної науково-практичної internet-конференції студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів, науковців та практиків.

Напрямами конференції є: підготовка спеціалістів для фармацевтичної галузі; біохімія рослин; питання термінології та систематики рослин; ресурсознавство, культивування, інтродукція, збереження та відновлення біорізноманіття рослин; пошук та вивчення перспективних лікарських рослин; контроль якості лікарської рослинної сировини; технологія та контроль якості лікарських рослинних засобів, домішок до харчових продуктів, парфумерно-косметичних засобів; фармакологічні дослідження біологічно активних речовин, лікарських рослинних засобів; фармацевтичне правознавство; фармакоекономічні дослідження; ветеринарна фармація; інформаційні технології у фармації

Для широкого кола науковців, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів фармацевтичних та медичних закладів вищої освіти, співробітників фармацевтичних підприємств, фармацевтичних фірм.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

**Хромато-мас-спектроскопія настойки надземної частини валеріани бульбистої
Корнієвський Ю.І., Кокітко В. І., Корнієвська В.Г., Малецький М.М.**

Кафедра фармакогнозії, фармакології та ботаніки

Кафедра технології ліків

Запорізький державний медичний університет, м.Запоріжжя, Україна

kornievsk@gmail.com

Валеріана лікарська (*Valeriana officinalis L. s.p.*) являється збірним видом, на півдні України зростає валеріана бульбиста (*V. tuberosa L.*). Більш дослідженими є підземні органи валеріани – *Valerianae rhizomata cum radicibus*. Надземна частина валеріани є перспективною сировиною для проведення фармакогностичних досліджень за допомогою сучасних методів дослідження.

Надземна частина валеріани - джерело різноманітних флавоноїдів, що володіють вираженими антиоксидантними властивостями та специфічною фармакотерапевтичною активністю. Серед флавоноїдів домінуючими компонентами надземної частини валеріани є флавоновий біозид діосметин (діосметин-7 рутинозид); глюкозиди лютеоліну (7-рутинозид), апігеніну (7-рутинозид), кверцетину (3-рутинозид), гідрооксикоричні кислоти (п-кумарова, кавова, ферулова, ізоферулова, синапова, хлорогенова, ізохлорогенова, неохлорогенова), кумарини (умбеліферон, скополетин), ліпофільні речовини (β -каротин, хлорофіли А і В, токоферолі), вищі жирні кислоти (муринова, ізолауринова, міристинова, пентадієнова, ліноленова, ізоліноленова). Різноманітний якісний склад летких сполук листя валеріани, серед них наявні сесквітерпеноїди моноциклічного, біциклічного та трициклічного ряду, які обумовлюють заспокійливий ефект [1-4].

Мета роботи – за допомогою газової хроматографії визначити компонентний склад настойки з надземних органів *V. tuberosa L.*

Мета дослідження. Сировина валеріани бульбистої (надземні органи) була заготовлена в травні 2019 року (м.Запоріжжя, правий берег р. Дніпро).

Настойку валеріани готували зі свіжої сировини згідно методики виготовлення настоек, досліджували на газовому хроматографі Agilent 7890В з мас-спектрометричним детектором 5977В. Для ідентифікації компонентів була використана бібліотека мас-спектрів NIST14.

У настоянці *V. tuberosa L.* ідентифіковано 51 характерну складову.

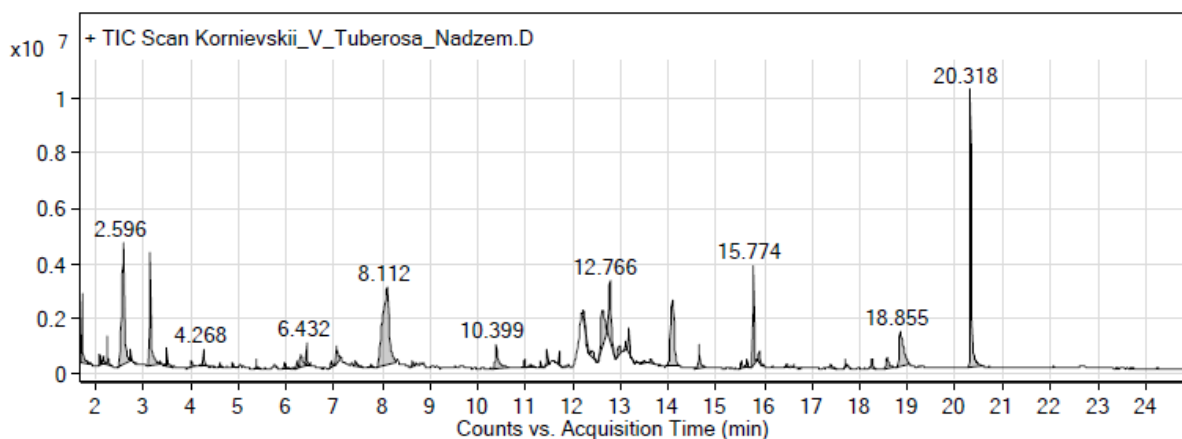

Рис.1.Хроматограма настойки (*V. tuberosa L.*).

Результати дослідження. При аналізі хроматограми та характеристики площі піків у кількісному відношенні виділяються 9 компонентів: 8.112 RT 1,2,4-Butanetriol -17,32%; 20.318 RT Cyclododecane, 1,5,9-tris(acetoxy)- 14,56%; 2.596 RT Butanoic acid, 3-methyl-11,32%; 12.766 RT Ethyl .alpha.-d-glucopyranoside - 5,15%; 18.855 RT Geranyl isovalerate -4,99%; 15.774 RT (2-Penta-2,4-dienyl-cyclohexyl)-methanol -4,1%; 10.399 RT Inosine -2,46%; 6.432 RT 4H-Pyran-4-one, 2,3-dihydro-3,5-dihydroxy-6- methyl--0,73%; 4.268 RT 2-Hydroxy-gamma-butyrolactone - 0,53%

Висновки

1. При аналізі хроматограми та характеристики площі піків виділено 51 компонент, що відносяться до різних груп біологічно активних сполук, у кількісному відношенні домінують 9 компонентів.

2. Аналізуючі дані ГРХ видно, що надземна сировина валеріани являється перспективною для одержання нових фітопрепаратів

3. Експериментальні дані можуть бути використанні для створення нормативно-аналітичної документації на певний вид сировини, перспективи подальших досліджень полягають у продовженні досліджень видів (*Valeriana officinalis* L.s.l.) флори України.

Список літератури

1. Державна Фармакопея України: у 3 томах / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Харків : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2016.

2. Валеріана лікарська. Монографія. / Ю. І. Корнієвський, В. Г. Корнієвська, С. В. Панченко, Н. Ю. Богуславська. - Запоріжжя, ЗДМУ, 2014. – 501 с.

3. ESCOP *Monographs*. ESCOP, Thieme, London, 2003, 539–546.

4. *European Pharmacopoeia*. 5 th ed. Vol. 2. Council of Europe, Strasbourg, 2005, 2667–2668.

Газохроматографічне дослідження перестрічу гайового Корнієвський Ю.І., Самборський О.В., Панченко С.В., Карпун Є.О.

Кафедра фармакогнозії, фармакології та ботаніки

Кафедра природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії

Запорізький державний медичний університет, м.Запоріжжя, Україна

kornievsk@gmail.com

Перестріч гайовий *Melampyrum nemorosum* L. представник родини ранникових – *Scrophulariaceae*. Народні назви (іван-та-марія, мар'яник, брат-і-сестра, братики, день-і ніч).

Сировиною перстачу гайового є трава *Melampyri herba*, яку застосовують при захворюваннях серця, шлунково-кишкового тракту, алергічних реакціях, для лікування ран, екземи, діатезу [1-2].

Мета роботи – за допомогою газової хроматографії визначити компонентний склад настойки трави *Melampyrum nemorosum* L.

Матеріали та методи дослідження. Настойку готували із сировини *Melampyri herba* у співвідношенні (1:5) (екстрагент – етанол 70%) методом мацерації.